

deed de stempunten af als formaliteit, maar het signaal van aandeelhouders is sterk.

Vastned kreeg helemaal geen goedkeuring, en bij Wereldhave moest het management zeer omzichtig te werk gaan bij de vraag om goedkeuring.

MINDER CORONA, MEER OOG VOOR TOEKOMSTIGE RISICO'S

Geen enkele vergadering gaat voorbij zonder dat de impact van de coronacrisis op resultaten en bedrijfsvoering benoemd wordt. Tot ophef leidt dit tot dusver niet. Met de presentatie van de jaarcijfers hebben ondernemingen de invloed van de pandemie al min of meer inzichtelijk gemaakt. Het is aan beleggers om die op waarde te schatten.

Tegelijkertijd blijft er waakzaamheid bestaan over mogelijke risico's die niet meteen uit de cijfers op te maken zijn. Zo heeft de VEB bij bouwbedrijf Heijmans en tankopslagbedrijf Vopak om meer informatie gevraagd over

de prestaties en risico's binnen joint ventures. Bij joint ventures zijn betrokken partners samen eigenaar van bijvoorbeeld fabrieken, het gebruikte materieel of grondposities. Als joint ventures verlies lijden, worden die tekorten meestal aangezuiverd. Met leningverschaffers van die joint ventures is veelal afgesproken dat in geval van tekorten de partners bijstorten. In hun cijfer rapportages hoeven bedrijven, mede als gevolg van de boekhoudregels, beperkt inzicht te geven in de gang van zaken binnen de joint ventures.

De resultaten van projecten die een onderneming in eigen beheer uitvoert, komen terug in het omzet- en resultaatcijfer. Ook verschijnen ze op de bedrijfsbalans in het onderhanden werk of – als de factuur al aan de opdrachtgever is verstuurd – in de gefactureerde omzet. Bij joint ventures is dat anders. In tegenstelling tot de gewone activiteiten worden joint

ventures niet meegeconsolideerd in de bedrijfscijfers. In slechts één regeltje op de resultatenrekening wordt het resultaat uit alle samenwerkingsverbanden samengevoegd. Het aandeel in het eigen vermogen van joint ventures verschijnt op de balans. Het gevolg is dat een belangrijk deel van het risico zich voor aandeelhouders aan het zicht onttrekt. Maar als ergens verliezen zijn geleden, moet de onderneming daar mogelijk wel voor opdraaien.

Ook worden nieuwe plannen door aandeelhouders met extra omzichtigheid gewogen. Accountants wijzen beleggers hier al enigszins op weg. Industrieel concern Kendrion bijvoorbeeld presenteerde afgelopen najaar nieuwe doelstellingen voor omzet en winst, die een behoorlijke verbetering zijn ten opzichte van de resultaten van de laatste jaren. De accountant heeft dat ook geconstateerd en laat in zijn controleverklaring weten de doelstellingen 'ambitieuw' te vinden. Dat is voor een accountant een ongezien stellige uitspraak die niet vaak op te tekenen valt.

Opvallend is ook hoe kritisch accountants zijn over de IT-systemen van ondernemingen. Bij meerdere ondernemingen (Kendrion, IMCD en Intertrust) heeft de accountant de IT-infrastructuur tot kernpunt van zijn controle gebombardeerd en vaak is dan de conclusie dat hij voor zijn controle niet volledig kan vertrouwen op digitale controlemechanismen van de onderneming. Hij moet vervolgens zelf meer werkzaamheden uitvoeren om uiteindelijk tot een definitief oordeel te komen over de juistheid van de gepresenteerde informatie. Voor betrokken ondernemingen is zo'n matig functionerend IT-controlesysteem een blamage, voor aandeelhouders iets om in de gaten te houden.

BIJ HEIJMANS EN VOPAK HEEFT DE VEB OM MEER INFORMATIE GEVRAAGD OVER DE PRESTATIES EN RISICO'S BINNEN JOINT VENTURES